

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Μέση Εκπαίδευση

Συστηματική επιμόρφωση Φιλολόγων στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο



Γεωργία Κούμα, ΕΜΕ, Σύνδεσμος της Ομάδας Γλώσσας (α΄ συνάντηση)
Δευτέρα, 14 Οκτωβρίου 2013, Π.Ι. – Λευκωσία
Τρίτη, 22 Οκτωβρίου 2013, Π.Ι. - Λεμεσός

Δομή Συνάντησης

1. Είπαν για τη γλώσσα...
2. Βασικός σκοπός της διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής Γλώσσας
3. Τι αλλάζει φέτος; Κάποιες διευκρινίσεις...
4. Δομή των βιβλίων της Νεοελληνικής Γλώσσας (έκδ. ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ)
5. Ποιος ο ρόλος σας ως διδασκόντων /ουσών;
6. Γενικές αρχές της γλωσσικής διδασκαλίας
7. Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας: Ο Προφορικός λόγος
8. Η μαγεία της Γραμματικής
9. Αξιολόγηση
10. Ενδεικτική Βιβλιογραφία –Ιστοχώροι.

Τι ζητά το ΥΠΠ από σας;

- Ενεργό συμμετοχή στις εργασίες των επιμορφωτικών συναντήσεων
- Πολλαπλασιαστές γνώσεων/ εμπειριών/ καλών πρακτικών κ.ά. στη σχολική σας μονάδα
- Παραγωγή υλικού / παρουσίαση καλών πρακτικών – ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΥΠΠ
- Ανάλυση δειγματικού μαθήματος στη σχολική σας μονάδα (από ένα ή δύο φιλολόγους της ομάδας).

1. Είπαν για τη γλώσσα...

- Πλάτων: Διάνοια και λόγος ταυτόν.
- Γ. Μπαμπινιώτης: Δεν είναι απλό εργαλείο η γλώσσα. Είναι ο πολιτισμός μας, είναι η ιστορία μας, είναι η σκέψη μας, είναι η νοοτροπία μας, είναι η ταυτότητά μας. Πάνω από όλα η γλώσσα είναι αξία.
- M.A. K.Halliday: Μιλούμε με διαφορετικό τρόπο, σε διαφορετικό τόπο, σε διαφορετικό χρόνο, με διαφορετικά πρόσωπα, για διαφορετικά πράγματα.
- Οδ. Ελύτης: Δεν γνωρίζω παρά μια ενιαία γλώσσα, την ελληνική, που εξελίσσεται μέσα στους αιώνες.
- Σαράντος Καργάκος: Όποιος καταδικάζει τον εαυτό του σε αναγνωστικό υποσιτισμό, έχει και καχεκτική σκέψη.

- N. Chomsky: Το παιδί μαθαίνει διάφορες δομές της γλώσσας εντελώς αυθόρμητα, χωρίς τη μεσολάβηση της συμβατικής μάθησης. Οι βασικές δομές της γλώσσας είναι εγγενείς.
- Χρειάζονται ερεθίσματα, για να ενεργοποιήσει ο άνθρωπος τις εγγενείς γλωσσικές δομές και να αναπτυχθεί γλωσσικά. Πρέπει να ασκηθεί συστηματικά, με τρόπο μεθοδικό, σχεδιασμένο και οργανωμένο (π.χ. ομιλία, ανάγνωση, γραφή, στοχασμός επί διδακτικών και γλωσσικών διαδικασιών), για να αναπτύξει γλωσσικές και επικοινωνιακές ικανότητες.
- Η καλλιέργεια της γλώσσας πρέπει να διαπερνά και να διαποτίζει τη διδασκαλία κάθε γνωστικού αντικειμένου.
- Η γλωσσική ανάπτυξη βρίσκεται σε αλληλεπίδραση παραγόντων, οι οποίοι ενυπάρχουν στο παιδί, αλλά ενυπάρχουν και στην κοινότητα και το περιβάλλον μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το παιδί.

2. Ποιος είναι ο βασικός σκοπός της διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Δημόσιο Σχολείο; (I)

- Είναι η άριστη κατάκτηση, κατανόηση και χρήση της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και ο γραμματισμός, σε όλες τις μορφές και τα στάδια της ανάπτυξής του, σε διάφορα περιβάλλοντα και καταστάσεις επικοινωνίας.

Το ΥΠΠ αναγνωρίζει ως σημαντική την προοπτική ανάλυσης και κατανόησης του κοινωνικοοικονομικού, πολιτικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος ανάπτυξης γλωσσικών και μη γλωσσικών κειμένων (π.χ. εικόνων, συμβόλων, σχεδιαγραμμάτων) και την καλλιέργεια κριτικής στάσης απέναντί τους.

2. Ποιος είναι ο βασικός σκοπός της διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Δημόσιο Σχολείο; (II)

- Υιοθετούμε μια ευρεία θεώρηση για τη γλωσσική εκπαίδευση, η οποία καλύπτει σφαιρικά και ισορροπημένα:
 - τον προφορικό και γραπτό λόγο
 - τους διάφορους τομείς της γλώσσας (π.χ. μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία)
 - τις διάφορες λειτουργίες της γλώσσας σε ποικίλα κείμενα.

3. Τι αλλάζει φέτος; Κάποιες διευκρινίσεις...

- Επανερχονται τα βιβλία *Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου/Β΄ Γυμνασίου /Γ΄ Γυμνασίου* (έκδ. ΙΤΥΕ, ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ).

Πώς ακριβώς τα αξιοποιούμε;

- Αξιοποιούμε συστηματικά τα βιβλία αναφοράς (Βιβλία Εκπαιδευτικού, Τετράδια μαθητή, Γραμματική/Συντακτικό – λεξικά).

Με ποιους τρόπους;

- Αφιερώνουμε χρόνο για τη διδασκαλία, κατανόηση και χρήση των μορφοσυντακτικών φαινομένων.

4. Δομή των βιβλίων της Νεοελληνικής Γλώσσας (I)

- Κάθε Βιβλίο χωρίζεται σε Ενότητες.
- Κάθε Ενότητα χωρίζεται σε:
 - Προοργανωτή
 - A. Εισαγωγικά Κείμενα (σε ποικίλες μορφές): α) Αφορμή για συζήτηση και προβληματισμό β) Αφετηρία για προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων.
 - B. Αναλυτική μελέτη των γλωσσικών φαινομένων, με αξιοποίηση σύντομων συμπληρωματικών κειμένων (Αξιοποίηση της Γραμματικής Α', Β', Γ' Γυμνασίου).
 - Γ. Έμφαση στην αναζήτηση από τους μαθητές λεξιλογίου από τα κείμενα. Ποικιλία ασκήσεων και δραστηριοτήτων (Αξιοποίηση Ερμηνευτικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής Α', Β', Γ' Γυμνασίου ή άλλων λεξικών).

4. Δομή των βιβλίων της Νεοελληνικής Γλώσσας (II)

Δ. Δραστηριότητες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου (ιδιαίτερη προσοχή στο προσυγγραφικό – συγγραφικό – μετασυγγραφικό στάδιο).

Ε. Προτείνονται Δραστηριότητες παραγωγής λόγου – Διαθεματικές εργασίες (projects)



4. Δομή των βιβλίων της Νεοελληνικής Γλώσσας (III)

Τα θέματα που προτείνονται (και μπορείτε εσείς να τα εμπλουτίζετε) προσφέρουν ευκαιρίες στους μαθητές για:

- Να αναπτύξουν κριτικές δεξιότητες (π.χ. να σκέφτονται /κρίνουν /επιλέγουν /απορρίπτουν / επιχειρηματολογούν / συγκρίνουν /συμπεραίνουν).
- Να δείχνουν κοινωνικές δεξιότητες (π.χ.συνεργασία, συλλογικότητα, συμμετοχή, διαπραγμάτευση, σεβασμός, υπευθυνότητα).
- Να ανακαλούν προηγούμενες γνώσεις και να τις χρησιμοποιούν σε νέες περιοχές.
- Να επιστρατεύουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους.
- Να ενσωματώνουν τη γνώση που απέκτησαν στην καθημερινότητά τους.

5. Ποιος είναι ο ρόλος σας ως διδασκόντων /ουσών; (I)

- Να λειτουργείτε καθοδηγητικά, συμβουλευτικά, υποστηρικτικά, παρωθητικά.
- Να καλλιεργείτε και αναπτύσσετε γνωστικές, μεταγνωστικές και κοινωνικές στρατηγικές μάθησης.
- Να βοηθάτε τους/τις μαθητές/τριές σας να βελτιώνονται συνεχώς και να μαθαίνουν αυτόνομα.
- Να συντονίζετε τη μαθησιακή διαδικασία και να σχεδιάζετε/οργανώνετε τη διδασκαλία, σύμφωνα με τις αρχές της σύγχρονης παιδαγωγικής επιστήμης.
- Να ξέρετε **τι** θα διδάξετε, **πώς** θα το διδάξετε και **γιατί** θα το διδάξετε. **Δεν διδάσκουμε κείμενα, διδάσκουμε Γλώσσα!**

5. Ποιος είναι ο ρόλος σας ως διδασκόντων /ουσών; (II)

- Να δημιουργείτε και διασφαλίζετε τις κατάλληλες συνθήκες και προϋποθέσεις για αποτελεσματικό χειρισμό της γλώσσας, τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο.
- Να διδάσκετε στοχευμένα τη γλώσσα και για τη γλώσσα, με τρόπο δημιουργικό και επικοινωνιακά πλαισιωμένο (όχι με ρυθμιστικό ή μηχανικό τρόπο), αποφεύγοντας τη στείρα αποστήθιση και απομνημόνευση.
- Να επιλέγετε συμπληρωματικό διδακτικό υλικό, για την επίτευξη των γλωσσικών στόχων.
- Να αποτελείτε **βασικό φορέα ανάπτυξης Προγραμμάτων σε μικροεπίπεδο**, στο συγκεκριμένο σχολείο που υπηρετείτε και στο συγκεκριμένο τμήμα.

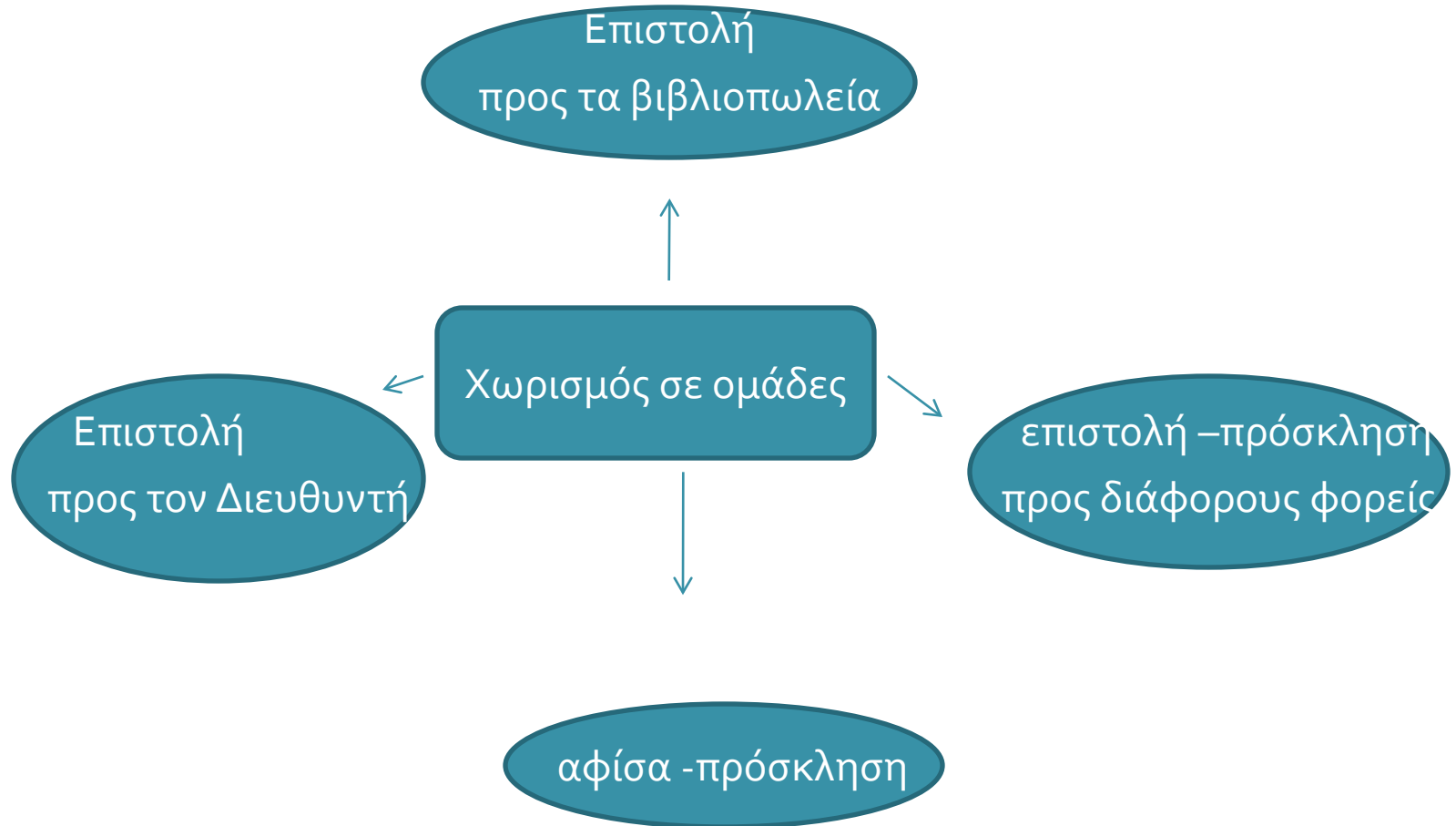
6. Γενικές αρχές της γλωσσικής διδασκαλίας (I)

- Να καταστούν σταδιακά οι μαθητές /τριές μας **επαρκείς ομιλητές /τριες της Νέας Ελληνικής Γλώσσας**.
 - Να τους/τις ασκούμε ώστε να μπορούν να προσαρμόζουν τον λόγο τους, προφορικό ή γραπτό, στις διάφορες περιστάσεις επικοινωνίας και να είναι σε θέση να κατανοούν τον λόγο (προφορικό ή γραπτό).
 - Να κατανοούν / συνειδοποιούν τον δομικό μηχανισμό της γλώσσας, όχι να αναγνωρίζουν απλώς τα διάφορα μορφοσυντακτικά φαινόμενα, αλλά **να αξιοποιούν** τις δυνατότητες που τους παρέχει το γλωσσικό σύστημα ώστε να παράγουν **αποτελεσματικό λόγο** (δομή – χρήση).

6. Γενικές αρχές της γλωσσικής διδασκαλίας (II)

- Να σχεδιάζετε τη γλωσσική διδασκαλία με τρόπο που να αποτελεί τη φυσική συνέχεια αυτού που γίνεται εκτός σχολείου.
- Να εμπλέκετε τους /τις μαθητές /τριές μας σε δραστηριότητες που αναφέρονται σε ποικίλα θέματα, να δημιουργείτε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις και να προσφέρετε εναύσματα παραγωγής ποικίλων μορφών και ειδών λόγου.
- Διόρθωση γραπτού λόγου: όχι “απείραχτα” κείμενα ούτε επιφανειακή ανθολόγηση σφαλμάτων, αλλά διόρθωση /επαναδιατύπωση σφαλμάτων με την ενεργό εμπλοκή των μαθητών /τριών (μεταγλωσσική δραστηριότητα).

Ένα παράδειγμα: Θέμα: *οργάνωση έκθεσης βιβλίου*



7. Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας – Προφορικός λόγος

Το ΥΠΠ υιοθετεί μια ευρεία θεώρηση για τη γλωσσική Εκπαίδευση και κατ' επέκταση, για την επέκταση στον γραμματισμό, η οποία, μεταξύ άλλων, καλύπτει σφαιρικά και ισορροπημένα τον προφορικό και γραπτό λόγο.

(Η Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στο Δημόσιο Σχολείο, ΥΠΠ, 1/10/2013)

Βασικά σημεία:

- I. Τι εννοούμε με τον όρο *προφορικός λόγος*;
- II. Κάποιες παραδοχές...
- III. Αναβάθμιση του προφορικού λόγου
- IV. Γλωσσικές δραστηριότητες γλωσσικής επικοινωνίας
- V. Κριτήρια αξιολόγησης του προφορικού λόγου
- VI. Ευθύνη του /της Φιλολόγου
- VII. Παραδείγματα καλλιέργειας του προφορικού λόγου.

7.II. Προφορικός λόγος -Κάποιες παραδοχές...

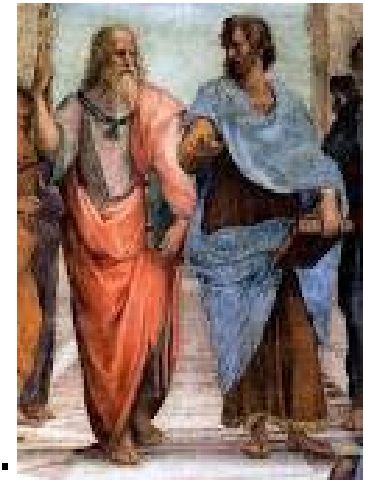
- Ο προφορικός λόγος που παράγει ο /η μαθητής /τρια σε ώρα μαθήματος είναι πολύ σύντομης διάρκειας ή αναπαράγουν τον λόγο του βιβλίου.
- Ελάχιστοι συμμετέχουν. Οι υπόλοιποι είναι αμέτοχοι.
- Δυσκολίες στη διατύπωση ολοκληρωμένων προτάσεων και νοημάτων.
- Ανεπάρκεια στην ακριβή και σαφή διατύπωση.
- Χρήση ανύπαρκτων λέξεων.
- Υιοθέτηση λιτών, απλοϊκών και τετριμμένων εκφράσεων.
- Μη συστηματική άσκηση των μαθητών /τριών μας σε δραστηριότητες του προφορικού λόγου.

7.III. Αναβάθμιση του προφορικού λόγου

- Ο προφορικός λόγος, όπως πρέπει να βιώνεται μέσα στην τάξη, είναι πολύ σημαντικός.
- Ιεράρχηση των αναγκών της γλωσσικής επικοινωνίας:
 - Ακρόαση - προφορική έκφραση - ανάγνωση
 - γραπτή έκφραση
- Παροχή ευκαιριών για προφορική επικοινωνία και γλωσσικές δραστηριότητες εντός τάξεως.
- Καλλιέργεια επικοινωνιακής δεξιότητας:
άσκηση του προφορικού λόγου και της προσεκτικής (ενεργητικής) ακρόασης.

7.IV. Γλωσσικές δραστηριότητες γλωσσικής επικοινωνίας

- Σύντομη ανάπτυξη θέματος χωρίς προετοιμασία (π.χ. περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία)
- Ανάπτυξη θέματος που ο /η μαθητής /τρια έχει ετοιμάσει
- Συζήτηση ενός θέματος με αντιπαράθεση επιχειρημάτων (υπέρ –κατά)
- Συζήτηση ενός θέματος με συντονιστή
- Συζήτηση ενός θέματος χωρίς συντονιστή.



7.V. Κριτήρια αξιολόγησης του προφορικού λόγου

- Οργάνωση λόγου (συνεκτικότητα στο περιεχόμενο, συνοχή στη δομή, επισήμανση των κύριων σημείων, λογική κατάταξή τους, συνόψιση)
- Χρήση της γλώσσας (σαφήνεια, ακρίβεια, λεξιλόγιο)
- Ύφος, άρθρωση, επιτονισμός
- Διαφωνία με ευγένεια / Σεβασμός στις αντίθετες απόψεις
- Μη διακοπή του ομιλητή.



7.VI. Ευθύνη του/της φιλολόγου (I)

- Να είμαστε γλωσσικό πρότυπο (άριστη χρήση της ελληνικής γλώσσας).
- Να τονίζουμε στους/στις μαθητές/τριες ότι η γλωσσική τους παιδεία πρέπει να είναι καθημερινό τους μέλημα.
«Δεν μαθαίνουμε να κολυμπάμε βλέποντας από την παραλία τους κολυμβητές. αλλά κολυμπώντας οι ίδιοι»
(Piaget).
- Να εκμεταλλευόμαστε κάθε ευκαιρία για προφορική ή γραπτή έκφραση.
- Να αξιοποιούμε όλο τον πλούτο της γλώσσας μας (διαχρονικά και συγχρονικά της στοιχεία).

7.VI. Ευθύνη του/της φιλολόγου (II)

- Να ενθαρρύνουμε τους / τις μαθητές/ τριές μας να εκφράζονται ορθά.
- Να ενισχύουμε τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών / τριών.
- Να εντάσσουμε μέσα σε ειδική κατάσταση επικοινωνίας κάθε γλωσσική δραστηριότητα (προφορική και γραπτή).
- Να αξιοποιούμε τις άμεσες εμπειρίες των μαθητών / τριών μας, ώστε εύκολα να εμπλέκονται σ' αυτές.

7.VI. Ευθύνη του/της φιλολόγου (III)

Ασκείστε τους/τις μαθητές/τριές σας:

- Να ακροώνται, να διατυπώνουν ερωτήματα, να απαντούν, να εξηγούν, να εκφράζονται με ακρίβεια, σαφήνεια και αυτοπεποίθηση.
- Να αποφεύγουν συνήθη φραστικά σφάλματα.
- Να δείχνουν σεβασμό όταν τους μιλούν, μέσω της γλώσσας του σώματος.
- Να χρησιμοποιούν ολοένα αυξανόμενο λεξιλόγιο.
- Να θέτουν σε κριτικό έλεγχο αυτά που ακούν.
- Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις.
- Να εκτιμούν και να απολαμβάνουν αισθητικά μορφές λόγου (θεατρικές παραστάσεις, χαρισματικούς ομιλητές, απαγγελίες)

7.VII. Παραδείγματα καλλιέργειας προφορικού λόγου

Όπως απορρέουν από τις θεματικές ενότητες
που διδάσκετε στο μάθημα της Γλώσσας:

Α' τάξη:.....

Β' τάξη:.....

Γ' τάξη:.....



8. Η μαγεία της Γραμματικής (I)

- Παραδοχές
 - Τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος από τον τρόπο που τη διδάχθηκαν (στείρα απομνημόνευση, μη εξήγηση - κατανόηση της λειτουργικότητάς της)
 - Σύνολο πληκτικών έως άχρηστων πληροφοριών (π.χ. για καταλήξεις, κλίσεις ρημάτων και ονομάτων, ομαλών και ανωμάτων)
 - Ανάλωση πολύτιμου σχολικού χρόνου για ένα φορμαλισμό και τυποκρατία που επέβαλλαν και εφάρμοζαν παλαιότερα οι Φιλολογοί.

8. Η μαγεία της Γραμματικής (II)

Η μελέτη των γραμματικών δομών και μηχανισμών της γλώσσας είναι στην πραγματικότητα η μελέτη του διανοητικού αγώνα του ανθρώπου να εκφράσει μέσα από ένα σύστημα που επινοεί και συνεχώς καλλιεργεί και μεταβάλλει το πολύ σύνθετο πλέγμα λεπτών νοητικών σχέσεων που συνιστά τον ανθρώπινο λόγο ως έκφραση του βασικού προνομίου του ανθρώπου, του πνεύματος.

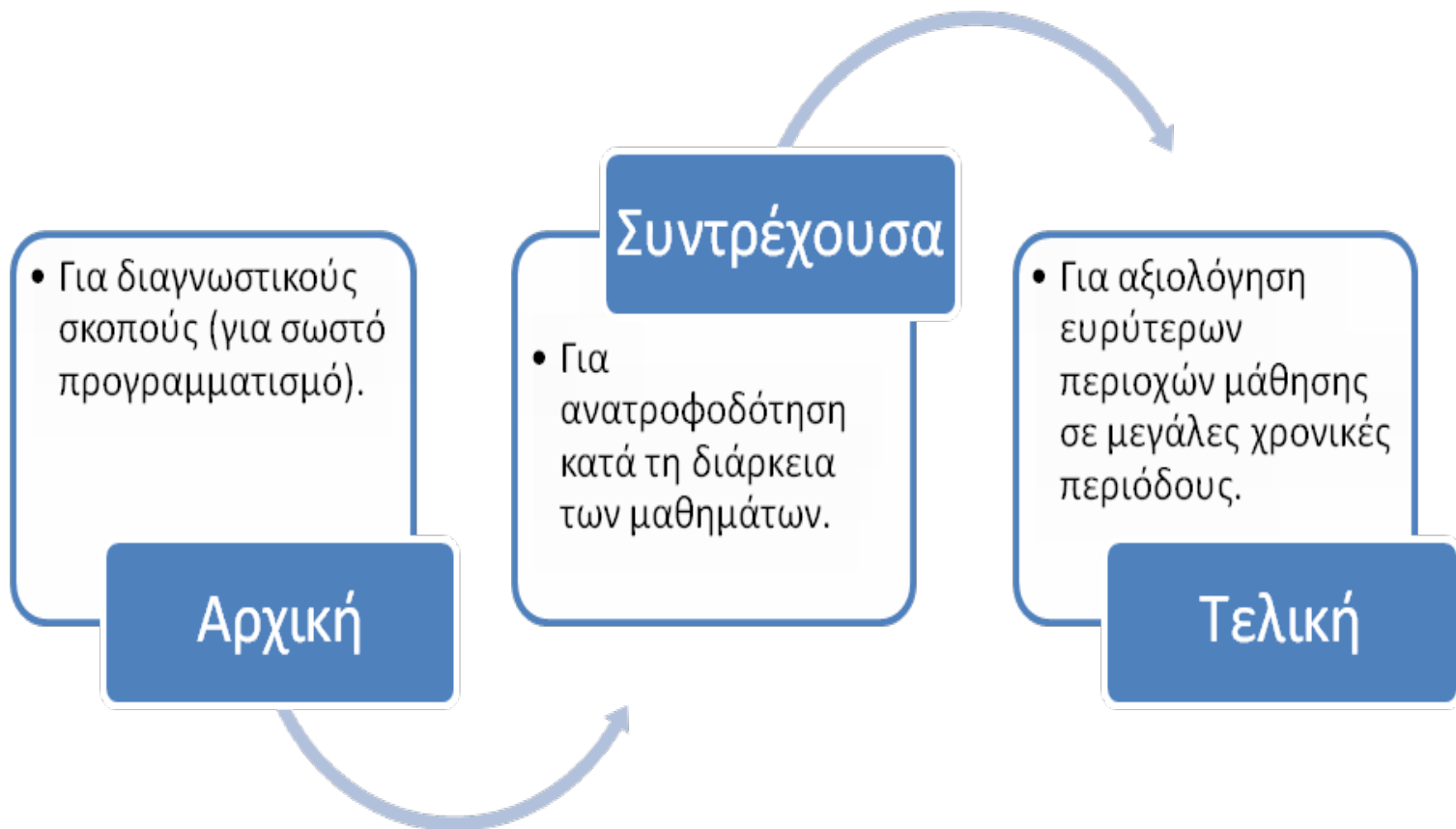
(Γ. Μπαμπινιώτης)

Συζήτηση – Προβληματισμός: Με ποιους τρόπους μπορούμε σήμερα να μαγεύουμε τους/τις μαθητές/τριές μας;

9. Αξιολόγηση (I)

- Είναι η διαδικασία ελέγχου του βαθμού κατάκτησης των σκοπών και στόχων. Εκτός από την αξιολόγηση της γνώσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η συνολική παρουσία του μαθητή στο σχολείο: προσπάθεια, συμμετοχή, ανάπτυξη πρωτοβουλιών, δημιουργικότητα, συνεργασία.
- Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής εκπαιδευτικής πράξης.
- Αποτελεί μέρος των διαδικασιών του εκπαιδευτικού συστήματος: προαγωγή στην επόμενη τάξη, εισαγωγή στα πανεπιστήμια.

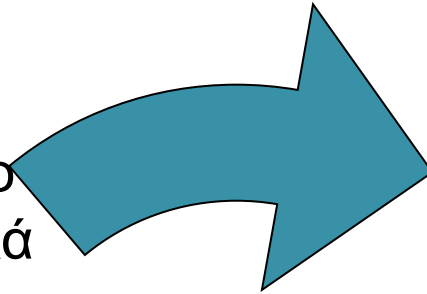
9. Μορφές αξιολόγησης (II)



9. Ιδιότητες ενός εξεταστικού δοκιμίου (III)

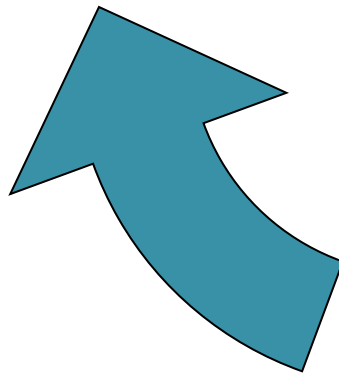
Εγκυρότητα:

Επιτυγχάνεται όταν το εξεταστικό δοκίμιο μετρά αποτελεσματικά αυτό που θέλουμε να μετρήσουμε/
Συνέπεια ανάμεσα σε στόχο, ύλη, ερωτήσεις



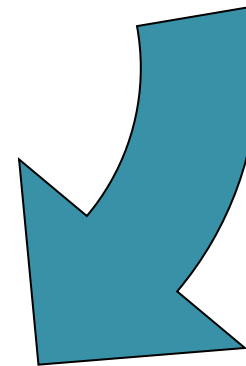
Αντικειμενικότητα:

Επιτυγχάνεται με το σαφή καθορισμό κριτηρίων



Αξιοπιστία:

Επιτυγχάνεται όταν υπάρχει συμφωνία στις εκτιμήσεις των απαντήσεων ενός δοκιμίου



9. Δομή εξεταστικού δοκιμίου Γλώσσας –Τετραμήνων (IV) (Διάρκεια: 2 διδακτικές περιόδοι)

ΜΕΡΟΣ Α΄:	Κείμενα: ερωτήσεις κατανόησης	3 μονάδες
ΜΕΡΟΣ Β΄:	Οργάνωση κειμένων	2 μονάδες
ΜΕΡΟΣ Γ΄:	Μορφοσυντακτικά φαινόμενα	3 μονάδες
ΜΕΡΟΣ Δ΄:	Λεξιλογικές ασκήσεις	2 μονάδες
ΜΕΡΟΣ Ε΄:	Παραγωγή επικοινωνιακού λόγου	10 μονάδες
	<u>Σύνολο:</u>	<u>20 μονάδες</u>

<u>Παραγωγή επικοινωνιακού λόγου</u> Περιεχόμενο	3 μονάδες
Δομή	3 μονάδες
Έκφραση	3 μονάδες
Ορθογραφία	1 μονάδα
<u>Σύνολο:</u>	<u>10 μονάδες</u>

9. Δομή εξεταστικού δοκιμίου Γλώσσας – Ιουνίου(IV)

ΜΕΡΟΣ: Α΄	Γλώσσα	6 μονάδες
ΜΕΡΟΣ: Β΄	Παραγωγή επικοινωνιακού λόγου	8 μονάδες
ΜΕΡΟΣ: Γ΄	Λογοτεχνία	6 μονάδες
	<u>Σύνολο:</u>	<u>20 μονάδες</u>

ΜΕΡΟΣ: Α΄	Γλώσσα
Κείμενα: ερωτήσεις κατανόησης	2 μονάδες
Οργάνωση κειμένου	1 μονάδα
Μορφοσυντακτικά φαινόμενα	2 μονάδες
Λεξιλογικές ασκήσεις	1 μονάδα
<u>Σύνολο:</u>	<u>6 μονάδες</u>

ΜΕΡΟΣ: Β΄	Παραγωγή επικοινωνια- κού λόγου
Περιεχόμενο	3 μονάδες
Δομή	2 μονάδες
Έκφραση	2 μονάδες
Ορθογραφία	1 μονάδα
<u>Σύνολο:</u>	<u>8 μονάδες</u>

9. Σύγχρονες προσεγγίσεις περί αξιολογήσεως... (V)

- Αξιολογείτε και εσείς και οι μαθητές /τριές σας.
- Κάθε αξιολόγηση εμπεριέχει δύο βασικές λειτουργίες:
 - Γνώση /αναγνώριση και εντοπισμό των κριτηρίων ποιότητας του λόγου/ δείκτες γλωσσικής επάρκειας (προφορικού και γραπτού).
Να διασαφηνίζετε τι θεωρείται σε κάθε περίπτωση επιτυχημένη γλωσσική παραγωγή, για να κρίνετε εν συνεχεία την παραγόμενη εργασία.
 - Ικανότητα του αξιολογητή να κρίνει εάν και σε ποιο βαθμό το παραγόμενο έργο καλύπτει τα προκαθορισθέντα κριτήρια.

Συζήτηση – Προβληματισμός: Ποια θεωρείτε εσείς ως βασικά κριτήρια ποιότητας /αξιολόγησης των παραγόμενων εργασιών;

10. Ενδεικτική Βιβλιογραφία (I)

- Μήτσης, Ν. (1996). *Διδακτική του γλωσσικού μαθήματος. Από τη γλωσσική θεωρία στη διδακτική πράξη*. Gutenberg. Αθήνα.
- Μπαμπινιώτης, Γ. – Παρασκευόπουλος Ι.Ν. (2002). *Κείμενο – Επικοινωνία*, Ελληνικά Γράμματα. Αθήνα.
- Μπασλής, Γ. (2002). *Προφορικός λόγος, ο παραμελημένος*, Φιλολογική, τ. 79.
- Χαραλαμπόπουλος, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. (1997). *Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: Θεωρία και πρακτική εφαρμογή. Μια εναλλακτική πρόταση για τη διδασκαλία της νέας Ελληνικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Κώδικας. Θεσσαλονίκη.
- Χρηστίδης, Α. (2002). *Όψεις της γλώσσας*. Νήσος. Αθήνα.

Ιστοχώροι (ενδεικτικά)

<http://www.pi-schools.gr>

<http://www.komvos.edu.gr>

<http://www.e-yliko.gr>

<http://www.odysseia.edu.gr>

<http://asprilexi.com>